

Uchwała Nr IV- 4/2012
Zarządu Powiatu Wołomińskiego
z dnia 24 stycznia 2012 r.

w sprawie: przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2012-2016.

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) oraz § 3 „Zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami oraz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” stanowiących załącznik do uchwały Nr XI-112/2011 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 26 października 2011 r. w sprawie przyjęcia „Zasad...” (Dz.Urż.Woj.Maz. z 2011 r. Nr 210, poz. 6320), Zarząd Powiatu Wołomińskiego uchwała, co następuje:

§ 1

1. Zarządza się przeprowadzenie konsultacji społecznych, których przedmiotem będzie projekt uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2012-2016.
2. Projekt uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2012-2016 stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

1. Termin rozpoczęcia konsultacji: 25 stycznia 2012 r.
2. Planowany termin zakończenia konsultacji: 02 lutego 2012 r.
3. Obszar, na terenie którego realizowane będą konsultacje: teren Powiatu Wołomińskiego.
4. Formy, w których realizowane będą konsultacje:
 - 1) opublikowanie na stronie internetowej www.powiat-wolominski.pl oraz na stronach Biuletynu Informacji Publicznej www.bip.powiat-wolominski.pl; informacji o przystąpieniu do konsultacji zawierającej zaproszenie do udziału w konsultacjach, informacje zawarte w uchwale Zarządu Powiatu, udostępnienie dokumentu poddanego konsultacjom,
 - 2) wywieszenie informacji o planowanych konsultacjach w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wołominie oraz w siedzibie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce,
 - 3) przekazanie informacji o planowanych konsultacjach radnym Powiatu Wołomińskiego,
 - 4) listy mailingowe do zainteresowanych podmiotów.
5. Osoba upoważniona do przeprowadzenia konsultacji oraz do udzielania informacji o przedmiocie i przebiegu konsultacji: Kierownik Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce - Justyna Wicherkiewicz.

§ 3

Kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem konsultacji stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 4

Uwagi w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych należy zgłaszać za pośrednictwem:

- 1) internetu: e-mail: poik@powiat-wolominski.pl,
- 2) telefonu / faxu: 22 771-83-84,
- 3) pocztą na adres: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, ul. Poniatowskiego 29, 05-200 Zielonka,
- 4) osobiście w siedzibie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce, wykorzystując formularz stanowiący załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

ADWOKAT
Lucyna Żochowska

NACZELNIK
Wydziału Spraw Obywatelskich
Dorota Romańczuk

wz. STAROSTY
Konrad Rytel
WICESTAROSTA

Uchwała Nr
Rada Powiatu Wołomińskiego
z dnia

w sprawie: uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2012 - 2016.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1592 z późn. zm.) i art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.) Rada Powiatu Wołomińskiego, uchwała co następuje:

§ 1

Uchwala się „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2012-2016”, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

ADWOKAT
Lucyna Żochowska

Lucyna Żochowska

Uzasadnienie

do projektu uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2012-2016

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania a jednocześnie szczególnie ważnym problemem społecznym. Wymaga podjęcia szerokich dobrze zorganizowanych i zaplanowanych na wiele lat działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wychodząc temu naprzeciw i działając zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.) Art.6, ust.3, pkt. 1 „ Do zadań własnych powiatu należy w szczególności: opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”, obliguje powiat do opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wypełniając powyższe zadania dla Powiatu Wołomińskiego został przygotowany „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2012-2016”.

Załącznik nr 1 do uchwały
Nr
Rady Powiatu Wołomińskiego
z dnia

***POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W
RODZINIE DLA POWIATU
WOŁOMIŃSKIEGO
NA LATA 2012-2016***

I.	Charakterystyka powiatu	3
II.	Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie w kraju i w powiecie wołomińskim.....	6
III.	Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	12
III.1	Główne założenia Programu	12
III.2	Cele programu	15
III.3	Sposób realizacji Programu	15
III.4	Czas realizacji programu	16
III.5	Cele szczegółowe Programu	16
III.6	Podmioty odpowiedzialne za koordynację Programu, realizatorzy i ich zadania.....	18
III.7	Zadania polskich instytucji i służb społecznych w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	18
III.8	Wskaźniki realizacji Programu	26
III.9	Źródło finansowania Programu	27
IV.	Harmonogram działań Programu	27
V.	Monitorowanie i sprawozdawczość	30

I. CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat wołomiński w obecnym kształcie powstał 1 stycznia 1999 roku. Terytorialnie nawiązuje do utworzonego w 1867 roku powiatu radzyńskiego oraz istniejącego w latach 1952-1975 powiatu wołomińskiego.

Jest jednym z największych powiatów w województwie mazowieckim. Zajmuje powierzchnię 955,37 km², której 58% stanowią użytki rolne, 23,% - lasy, a 19% tereny zabudowane.

Północna granica powiatu opiera się o Bug i Liwiec.

Powiat wołomiński tworzy 12 gmin: Dąbrówka, Jadów, Klembów, Kobyłka, Marki, Poświętne, Radzymin, Strachówka, Tłuszcz, Wołomin, Ząbki i Zielonka. Siedem miejscowości gminnych: Kobyłka, Marki, Radzymin, Tłuszcz, Wołomin, Ząbki i Zielonka ma prawa miejskie. Najwcześniej, w 1475 r., otrzymał je Radzymin i nigdy ich nie utracił.

Stolicą powiatu jest Wołomin, który liczy niemal 40 tysięcy mieszkańców i jest prężnym ośrodkiem życia gospodarczego i kulturalnego.

Powiat wołomiński liczy 213.714 mieszkańców (zajmuje pod względem największej liczby ludności pierwsze miejsce wśród powiatów ziemskich województwa mazowieckiego). Gęstość zaludnienia wynosi średnio 220 osoby na 1 km² i jest zróżnicowana w zależności od gminy. Gminy o największej liczbie ludności to: Wołomin, Ząbki, Marki, Radzymin, Tłuszcz, Kobyłka i Zielonka, natomiast najmniej zaludnione są gminy wiejskie: Strachówka, Poświętne, Dąbrówka, Jadów i Klembów.

Blisko dwukrotnie więcej ludności zamieszkuje w powiecie wołomińskim w mieście – 144.017 niż na wsi – 69.697. Obrazuje to poniższa tabela nr.1.

**Tabela 1. Powierzchnia oraz liczba ludności powiatu wołomińskiego
wg miejsca zamieszkania (Stan na 31.12.2008 r.)**

LP	NAZWA GMINY	POWIERZCHNIA w kilometrach 2	LICZBA LUDNOŚCI stan na 31.12.2008 r.
1	Dąbrówka	109,05	7.305
2	Jadów	116,87	7.596
3	Klembów	85,79	9.104
4	Kobyłka	20,05	19.291
5	Marki	26,01	26.062
6	Poświętne	104,25	5.930
7	Radzymin	130,93	21.113
8	Strachówka	107,70	2.916
9	Tuszczy	102,83	18.838
10	Wołomin	61,53	50.549
11	Ząbki	11,13	27.594
12	Zielonka	79,23	17.416
	Powiat wołomiński	955,37	213.714

Źródło www.powiat-wolominski.pl

**Tabela 2. Ludność gmin powiatu wołomińskiego wg płci i miejsca zamieszkania
(stan na 31.12.2008 r.)**

Wyszczególnienie	Ogółem mieszkańców	Mężczyzna	Kobieta	Miasta			Wieś		
				Razem	Mężczyzna	Kobieta	Razem	Mężczyzna	Kobieta
Powiat wołomiński	213.714	102.979	110.735	144.017	68.313	75.704	69.697	34.666	35.031
Dąbrówka	7.305	3.663	3.642	-	-	-	7.305	3.663	3.642
Jadów	7.596	3.749	3.847	-	-	-	7.596	3.749	3.847
Klembów	9.104	4.482	4.622	-	-	-	9.104	4.482	4.622
Kobyłka	19.291	9.270	10.021	19.291	9.270	10.021	-	-	-
Marki	26.062	12.410	13.652	26.062	12.410	13.652	-	-	-
Poświętne	5.930	3.018	2.912	-	-	-	5.930	3.018	2.912
Radzymin	21.113	10.334	10.779	9.127	4.356	4.771	11.986	5.978	6.008
Strachówka	2.916	1.504	1.412	-	-	-	2.916	1.504	1.412
Tłuszcz	18.838	9.294	9.544	7.529	3.652	3.877	11.309	5.642	5.667
Wołomin	50.549	23.986	26.563	36.998	17.356	19.642	13.551	6.630	6.921
Ząbki	27.594	13.038	14.556	27.594	13.038	14.556	-	-	-
Zielonka	17.416	8.231	9.185	17.416	8.231	9.185	-	-	-

Opracowanie na podstawie www.powiat-wolominski.pl

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KRAJU I POWIECIE WOŁOMIŃSKIM

Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił, działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje to, że:

- jest intencjonalna- przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- siły są nierównomierne- w relacji jedna ze stron ma przewagę, nad drugą, sprawca jest silniejszy, ofiara słabsza,
- narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę sił, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itp.),
- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczającej poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszenie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi, w wyniku którego aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Można wyodrębnić różne rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, ale także używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użycia w celu zadawania bólu;
2. **Przemoc psychiczna** – kontrola psychiczna nad ofiarą, np. straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabraniam dzieci, niszczenie lub grożenie niszczenia rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów, mówienie osobie że jest do niczego, że jest brzydka, głupia, chora psychicznie, że nikt jej chce, że bez sprawcy sobie nie poradzi;

3. **Przemoc seksualna** – zmuszanie do odbywania stosunku lub poddanie się innym zachowaniom seksualnym, a także wymuszanie współżycia w nieakceptowanej formie. Przemoc seksualna jest często przez ofiary molestowania ukrywana, co w znacznym stopniu utrudnia udzielanie im pomocy;
4. **Przemoc ekonomiczna/ materialna** – uniemożliwienie dostępu do rodzinnych środków finansowych, zabieranie pieniędzy współmałżonkowi, celowe niszczenie jego rzeczy, utrzymywanie osoby w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie podjęcia pracy zarobkowej, nie dawanie wystarczającej ilości środków finansowych na prowadzenie gospodarstwa domowego. Najczęściej spotykane formy przemocy ekonomicznej:
 - odbieranie czyichś pieniędzy,
 - wymuszanie pieniędzy, nakłanianie do ponoszenia nieakceptowanych wydatków,
 - wykradanie pieniędzy, szantaż finansowy, pozbawienie środków pieniężnych,
 - zaciąganie kredytów, obciążających wspólny budżet bez porozumienia z partnerem,
 - wynoszenie z domu wspólnej własności,
 - odmawianie płacenia alimentów,
 - bezprawne pozbawienie praw do majątku,
 - nie płacenie wspólnych opłat i rat,
 - ograniczenie dostępu do wspólnego konta,
 - przekupywanie dzieci,
 - dokładne rozliczanie z wydanych pieniędzy.
5. **Przemoc polegająca na osaczeniu** – np. ciągle chodzenie za kimś, dzwonienie do niego w celu wyrządzenia mu krzywdy lub zastraszenia;
6. **Przemoc w wymiarze społecznym** - zakazywanie osobie kontaktu z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie jej wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych.

Przemoc zwykle powtarza się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy, szczególnie domowej składa się z trzech następujących po sobie faz:

1. faza narastającego napięcia; początkiem w tej fazie jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe; przyczyny takiego stanu rzeczy mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia; okoliczności takie przyczyniają się do sytuacji, w której zaczyna pojawiać się agresja;

2. faza ostrej przemocy gdzie następuje wybuch agresji a sprawca przemienia się w „kata”, który może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych; w fazie tej najczęściej występuje interwencja, ofiary w afekcie decydują się np. wezwać pomoc;
3. faza miodowego miesiąca czyli czas skruchy i okazywania miłości; sprawca zaczyna dostrzegać to co się wydarzyło; próbuje on załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły; w ten sposób sprawca pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy; ofiara wierzą wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo w głębi serca tego właśnie pragnie; sprawca nie jest w stanie długo pełnić takiej roli i z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się powtarzać.

Ofiarami przemocy w rodzinie są najczęściej kobiety (58%) oraz dzieci do 13 lat (24%). Istnieją powody by sądzić, że przemoc rodzinna dotyczy także często osób starszych i niepełnosprawnych. Natomiast sprawcami przemocy są głównie mężczyźni (97%) będący często pod wpływem alkoholu. Niektóre badania wskazują, że 40 % partnerów znęcających się nad rodziną to osoby uzależnione od alkoholu. Prawdopodobieństwo wystąpienia aktów przemocy w rodzinach alkoholowych jest ponad dwukrotnie większe niż w pozostałych. Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać dopiero w życiu dorosłym.

Prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim za :

art.191 § 1 k.k. – kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności do 3 lat (ścigane z urzędu)*

art.197 § 1 k.k.- kto przemocą lub groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)**

art.207 § 1 k.k. – znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względów na jej stan psychiczny lub fizyczny – podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat (ściganie z urzędu)*.

art. 209 § 1 k.k.- kto uporczywie uchyla się od wykonywania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nie łożenie na utrzymanie

osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych – podlega karze pozbawienia wolności do lat 2 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)**

*ściganie z urzędu polega na tym, że prokurator i policja prowadzi postępowanie niezależnie od woli i zgody osoby pokrzywdzonej. Wycofanie skargi lub odmowa zeznań nie jest podstawową do umorzenia postępowania, jeśli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniono przestępstwo.

** ściganie na wniosek polega na tym, że bez wniosku osoby pokrzywdzonej postępowanie w danej sprawie nie może być wszczęte.

Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat w krajach Europy Zachodniej jest traktowane jako ważny problem społeczny. W czasie kilkunastu lat powstało wiele dokumentów organizacji międzynarodowych, które zalecają krajom członkowskim Unii Europejskiej podjęcie zmian prawa i praktyki w celu skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielania pomocy ofiarom przemocy i skutecznych oddziaływań na sprawców przemocy w rodzinie.

Pomimo tego, iż przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Jego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia rodzinnego.

Zmniejszenie rozmiarów przemocy w polskich rodzinach i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

Konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Wskaźnik skali przemocy w kraju.

Dane dotyczące przemocy w rodzinie ze strony internetowej policji:

Tabela 3. Liczba ofiar przemocy w rodzinie wg. procedury „Niebieskiej Karty”

	2009	2010
Liczba ofiar przemocy ogółem	132.796	134.866
w tym: kobiety	79.811	82.102
w tym: mężczyźni	11.728	12.651
dzieci do lat 13	27.502	26.802
Nieletni od 13 do 18 lat	13.755	13.311

Źródło www.statystyka.policja.pl

Tabela 4. Liczba przeprowadzonych interwencji

	2009	2010
Interwencje domowe ogółem	573.834	586.062
W tym dotyczące przemocy w rodzinie	81.415	83.488

Źródło www.statystyka.policja.pl

Tabela 5. Liczba skierowanych przez policjantów informacji o ujawnionych przypadkach przemocy do różnego rodzaju instytucji i organizacji

Miejsce kierowania informacji	2009	2010
ośrodek pomocy społecznej	39.269	44.067
gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych	26.426	27.616
placówki służby zdrowia	913	175
placówki szkolno-wychowawcze	-	-
organizacje pozarządowe	7.637	11.725
inne	27.331	26.289
RAZEM	101.576	109.872

Źródło www.statystyka.policja.pl

Według danych z Komendy Powiatowej Policji w Wołominie w latach 2010-2011 interwencji domowych na terenie powiatu wołomińskiego było 7557 z tego 41 rodzin zostało objętych procedurą „Niebieskiej Karty”.

Tabela 6. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce

L.p	Rok	Porady Ogółem	Psychologiczne	Hostel	Prawne	Pedagogiczne	Pracownika socjalnego	Konsultacje telefoniczne
1	2010	233	80	12	15	10	36	80
2	2011	272	100	16	11	21	43	81

Źródło dane Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce

W Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Zielonce w procesie pomocy osobom doświadczającym przemocy pomocny jest zespół, składający się z:

- Pracowników socjalnych – udzielają wsparcia w często bardzo trudnej sytuacji ekonomiczno – bytowej osoby doświadczającej przemocy;
- Psychologa – udziela konsultacji indywidualnych i wsparcia w formie terapii;
- Prawnika – informuje ofiarę o przysługujących jej prawach oraz monitoruje podejmowane przez nią kroki prawne.
- Hostel dysponujący 6 miejscami dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, zapewniamy bezpieczne schronienie, pomoc specjalistów, podstawowe warunki bytowe, osoba przebywająca w hostelu jest zobowiązana do przestrzegania regulaminu hostelowego, podejmowania aktywnych starań o poprawę własnej sytuacji w związku z którą zgłosiła się do hostelu, uczestniczenie w ustalonych spotkaniach z pracownikami POIK, do hostelu są przyjmowane osoby pełnoletnie z terenu powiatu wołomińskiego, maksymalna długość przebywania w hostelu to 3 miesiące.

III. PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonuje w korelacji z następującymi aktami prawnymi:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym;
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 25 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o prawie lokalowym
- kodeks karny;
- kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- inne akty prawne.

III.1. Główne założenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie to:

1)SYSTEMOWOŚĆ

Program dąży do rozwoju spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy opartego o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy. Elementami takiego systemu na poziomie lokalnym są pracownicy wszystkich instytucji z danego terenu zaangażowani w przeciwdziałanie przemocy domowej, włączeni w proces niesienia pomocy rodzinom uwikłanym w przemoc. Zgodnie z założeniem każdy specjalista powinien: potrafić identyfikować przemoc, mieć wiedzę i umiejętności związane z podejmowaniem interwencji, znać kompetencje i zasady współpracy ze wszystkimi instytucjami i służbami, które uczestniczą w procesie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową, wykazywać gotowość włączenia się do takiej współpracy. Pomędzy specjalistami i instytucjami istnieje współdziałanie i kooperacja – we współpracy wypracowywana jest i realizowana strategia pomocy rodzinie dotkniętej przemocą. Kolejny element systemu stanowi instytucja koordynująca, której zadaniem jest inicjowanie i koordynacja pracy zespołów interdyscyplinarnych. System pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową opiera się o diagnozę problemu przemocy domowej uwzględniającą, skalę zjawiska, ofertę placówek

i instytucji w zakresie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, postawy, kompetencje i doświadczenia w zakresie pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową, możliwości i bariery podejmowania działań pomocowych.

2) INTERDYSCYPLINARNOŚĆ

Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Kluczowe znaczenie ma praca zespołowa, koordynacja działań i współpraca. Interwencja wobec problemu przemocy w rodzinie nie może opierać się na działaniu jednej instytucji – żaden pojedynczy specjalista ani instytucja nie jest w stanie zabezpieczyć wszystkich podstawowych potrzeb rodziny uwikłanej w przemoc. Dla podjęcia skutecznych działań pomocowych niezbędne jest kompleksowe podejście do sytuacji, w jakiej znajduje się rodzina dotknięta przemocą, poprzez tworzenie sieci współpracy opartej o działanie lokalnych zespołów interdyscyplinarnych.

Interdyscyplinarny sposób pracy zapobiega powielaniu działań przez poszczególne służby, oszczędza czas i pieniądze, a przede wszystkim daje szansę na ograniczenie negatywnych skutków przemocy w przyszłości.

Działanie w kooperacji z innymi specjalistami stwarza nieporównywalnie większy wachlarz możliwości, jeśli chodzi o zaspokojenie potrzeb klienta, jak również zwiększa komfort pracy specjalistów. Praca w zespole daje możliwość uzyskania szerokiej informacji, co do sytuacji osoby uwikłanej w przemoc, pozwala wspólnie z innymi profesjonalistami przedyskutować problem klienta, wymieniać spostrzeżenia, wspólnie ustalać najlepszy plan pomocy oraz rozdzielać poszczególne zadania. Dzieląc odpowiedzialność z innymi specjalistami członkowie zespołu nie czują się osamotnieni w swojej trudnej pracy. Taki sposób działania stawia na pierwszym miejscu czynnik ludzki. Zaangażowanie, współczucie i profesjonalizm łamią stereotyp o chłodnych i zbiurokratyzowanych instytucjach.

Uwikłana w przemoc osoba nie trafia do anonimowej instytucji, lecz pod opiekę ludzi, którzy potrafią zapewnić jej pomoc.

3)KOMPLEKSOWOŚĆ

Przemoc domowa jest ujęta w programie jako zjawisko złożone, wieloaspektowe, rozpatrywane w kilku perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej, społecznej. Z punktu widzenia prawa przemoc domowa jest uznawana za przestępstwo, co zobowiązuje służby policyjne i wymiar sprawiedliwości do interweniowania, podejmowania odpowiednich działań na rzecz ochrony ofiar, ścigania i karania sprawców. Aspekt psychologiczny zwraca uwagę na mechanizmy przemocy w rodzinie, na relacje pomiędzy ofiarą i sprawcą, na odczuwane przez ofiary skutki zachowań przemocowych, a także na możliwości „wyjścia” z przemocy. Spojrzenie od strony moralnej odwołuje się do wartości, takich jak poszanowanie życia ludzkiego, zdrowia czy godności ludzkiej. Przemoc postrzegana jest jako krzywdzenie słabszych, jako zachowanie godzące w powszechnie uznawane wartości moralne, a co za tym idzie jako zachowanie nieakceptowane, wymagające potępienia. Z punktu widzenia społecznego, zwracają uwagę mity i stereotypy, jakie funkcjonują w społeczeństwie usprawiedliwiając zachowania przemocowe. Niezwykle ważne są także społeczne konsekwencje przemocy w rodzinie: ryzyko dziedziczenia i powielania zachowań przemocowych przez dzieci czy też przenoszenie przemocy na inny grunt, poza rodzinę.

Uwzględnienie różnych aspektów przemocy domowej pozwala na lepsze zrozumienie problemu, dostrzeżenie konsekwencji i innych problemów powiązanych z przemocą. Szerszy kontekst zjawiska umożliwia dokonanie pełniejszej diagnozy i wskazuje możliwości oddziaływania, celem zwalczania i zapobiegania przemocy.

4)EFEKTYWNOŚĆ

Program zakłada realizację celów i kierunków działań, w oparciu o diagnozę problemu, rozpoznanie zjawiska i jego lokalnych uwarunkowań, w drodze budowania i udoskonalania współpracy pomiędzy instytucjami i specjalistami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Pozwala to na wypracowywanie skuteczniejszych i bardziej efektywnych rozwiązań.

5)BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy

w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, niezbędne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz specjalistów, ich kwalifikacji i umiejętności. Program kierowany jest zatem zarówno do osób pomagających jak i do samych rodzin. Wśród beneficjentów programu znajdują się:

- rodziny doznające przemocy domowej i zagrożone przemocą /osoby dorosłe i dzieci, ofiary i sprawcy oraz świadkowie przemocy/
- kadry zajmujące się problemem przemocy w rodzinie,
- społeczność lokalna.

III.2. Cele Programu.

Realizacja programu przyczyni się do zwiększenia skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i działań profilaktycznych w szczególności poprzez:

1. Zapobieganie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej.
2. Łagodzenie skutków przemocy poprzez udzielanie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie specjalistycznego wsparcia m. in. psychologicznego, prawnego i terapeutycznego.
3. Tworzenie infrastruktury instytucjonalnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. Szkolenie kadr zajmujących się problemem przemocy w rodzinie.
5. Tworzenie lokalnego systemu wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

III.3.Sposób realizacji Programu.

Założone cele Programu realizowane będą m. in. przez:

1. lokalnych kampanii i konferencji społecznych,
2. indywidualne i grupowe poradnictwo specjalistyczne,
3. tworzenie grup samopomocowych i grup wsparcia

III.4. Czas realizacji Programu.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zaplanowany jest do realizacji w latach 2012 –2016.

III.5. Cele szczegółowe Programu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowany w Powiecie Wołomińskim określa 3 cele swoich działań:

Cel .1 Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

- opracowanie i upowszechnienie materiałów informacyjno- edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków;
- opracowanie i realizacja kampanii edukacyjnej na rzecz przeciwdziałania przemocy rodzinie;
- konferencje i spotkania merytoryczne na temat przemocy w rodzinie;
- budowanie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez tworzenie i rozwijanie zespołów interdyscyplinarnych;
- rozwijanie form poradnictwa dla osób uwikłanych w przemoc;
- tworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;

Cel. 2 Działania podejmowane w zakresie zapewniania ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą.

W ramach tego celu zostanie sporządzona sieć instytucji działających na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, której koordynatorem wszelkich działań jest Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce.

Usystematyzowana zostanie współpraca między poszczególnymi instytucjami sieci, które już działają na rzecz ofiar przemocy, takimi jak:

- Telefon zaufania - 504 221 017- działający całą dobę
- Hostel dla 6-ciu ofiar przemocy w rodzinie przy Powiatowym Ośrodku Interwencji

Kryzysowej w Zielonce

- Specjalistyczna Poradnia Rodzinna (konsultacje prawnika, psychologa, pedagoga i pracownika socjalnego).

Ponadto zostaną podjęte działania:

- rozpowszechnienie informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie,

- wzmocnienie ofiar przemocy poprzez :

- zabezpieczenie odpowiednich warunków do przesłuchań dzieci (niebieski pokój) oraz (w miarę możliwości) dorosłych – ofiar przemocy w rodzinie (KPP Wołomin),

- opracowanie zaleceń, procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla:

- policji,

- pracowników wymiaru sprawiedliwości, (sędziowie, kuratorzy)

- służb medycznych,

- pracowników socjalnych,

- nauczycieli i pedagogów szkolnych,

- osób duchownych i innych.

Cel .3 Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Polega na opracowaniu i poprowadzeniu szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie, jak również działań związanych z profilaktyką zagadnienia adresowanych do następujących grup zawodowych:

- policji,

- służby zdrowia,

- pracowników socjalnych

- nauczycieli i pedagogów szkolnych,

- wymiaru sprawiedliwości, sędziowie i kuratorzy sądowi,

- osób duchownych i innych.

III.6. Podmiot odpowiedzialny za koordynację Programu, realizatorzy i ich zadania.

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację Powiatowego Programu Przeciwdziałania w Rodzinie jest Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej który, działa w oparciu o Uchwałę Nr XXI-155/08 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 19 czerwca 2008r.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej działającą jako jednostka budżetowa z siedzibą w Zielonce przy ul. Poniatowskiego 29.

Obszarem działania Ośrodka jest teren Powiatu Wołomińskiego.

Realizatorzy Programu:

1. Starostwo Powiatowe w Wołominie.
2. Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Wołominie.
3. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce.
4. Szkoły i placówki oświatowe.
5. Placówki Służb Zdrowia.
6. Ośrodki Pomocy Społecznej.
7. Powiatowa Komenda Policji w Wołominie.
8. Prokuratura i sąd.
9. Organizacje pozarządowe.
10. Wolontariusze.
11. Media.

III.7. Zadania polskich instytucji i służb społecznych w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Policja

Do podstawowych zadań policji należy m. in:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi;
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez policję zgodnie z obowiązującym prawem to:

- interwencja;
- sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka służbowa);
- zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia;
- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa;
- zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa;
- podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy;
- udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy.

Osoby wzywające policję mają prawo do:

- uzyskania od policjantów zapewnienia doraźnego bezpieczeństwa;
- uzyskania informacji, kto przyjechał na wezwanie – numery identyfikacyjne policjantów, nazwa i siedziba jednostki;
- wykorzystania dokumentacji interwencji policyjnej jako dowodów w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy;
- zgłoszenia interweniujących policjantów na świadków w sprawie sądowej.

Prokuratura

Osoby poszkodowane na skutek przemocy domowej, a także świadkowie, mogą złożyć w prokuraturze bądź na policji zawiadomienie o przestępstwie ściganym w trybie publiczno-skargowym lub wniosek o ściganie przestępstwa (dotyczy to przestępstw ściganych na wniosek osoby poszkodowanej). W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo prokuratura wspólnie z policją ma obowiązek:

- wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy faktycznie popełniono przestępstwo;
- wyjaśnienia okoliczności czynu;
- zebrania i zabezpieczenia dowodów;

- ujęcia sprawcy.

W uzasadnionym przypadku prokurator może zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci dozoru policyjnego, opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym lub wystąpić z wnioskiem do sądu rejonowego o zastosowanie wobec niego tymczasowego aresztowania.

Działalność gmin

Obowiązek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie w rodzinie z problemem alkoholowym, spoczywa także na samorządach lokalnych. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, do zadań własnych gminy należy m. in. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Możliwości działań na rzecz pomocy ofiarom przemocy domowej podejmowanych na terenie gmin:

1. Udostępnienie rodzinom, w których występuje przemoc, pomocy psychospołecznej i prawnej, poprzez:

a) tworzenie i prowadzenie:

- punktów informacyjno-konsultacyjnych;
- schronisk dla ofiar przemocy domowej;
- ośrodków interwencji kryzysowej;
- telefonów zaufania;
- programów środowiskowych;

b) inicjowanie powstawania i wspieranie:

- organizacji społecznych pomagających ofiarom przemocy domowej;
- grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej,

Zadania te powinny być umieszczone w gminnym programie rozwiązywania problemów alkoholowych. Na realizację tego programu gmina przeznacza środki uzyskane z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

2. W przypadku, gdy aktem przemocy towarzyszy picie alkoholu należy powiadomić gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, która zgodnie z prawem powinna:

- przeprowadzić dokładne rozeznanie sytuacji (wywiad środowiskowy);
- wezwać osobę nadużywającą alkoholu i stosującą przemoc na rozmowę ostrzegawczą, informującą o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy wobec bliskich;
- udzielić wsparcia socjalnego, psychologicznego, prawnego osobom poszkodowanym;
- poinformować członków rodzin o możliwościach szukania pomocy w zakresie problemów alkoholowych i przemocy domowej;
- prowadzić dokumentację przypadku;
- w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadomić organy ścigania;
- w razie konieczności powiadomić policję i wnioskować o objęcie rodziny działaniami zgodne z kompetencjami, np. wizyty dzielnicowego;
- w razie konieczności powiadomić ośrodek pomocy społecznej i wnioskować o objęcie rodziny działaniami zgodne z kompetencjami;
- wnioskować do sądu rejonowego o zastosowanie, wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- współpracować z innymi instytucjami i organizacjami pomagającymi ofiarom przemocy domowej w środowisku lokalnym.

3. Ustawa z dnia 10.06.2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw nałożyła z dniem 01.08.2010 r. na gminę zadanie własne – tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Jego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej) jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu.

Pomocy społecznej udziela się także w przypadku: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, alkoholizmu, narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wszystkie te sytuacje mogą sprzyjać występowaniu przemocy wobec bliskich bądź z niej wynikać. W strukturach lokalnych działają Miejskie lub Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.

Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją. W ramach swoich kompetencji i zadań pomoc społeczna:

- przeprowadza wywiad środowiskowy umożliwiający diagnozę sytuacji rodziny lub osoby (Niebieska karta – załącznik do wywiadu);
- przygotowuje wszechstronny plan pomocy;
- monitoruje efekty podjętych działań;
- pomaga w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych;
- udziela szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub wskazuje miejsca gdzie można uzyskać taką pomoc;
- udziela informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy;
- w uzasadnionych przypadkach:
 - udziela pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych;
 - udziela pomocy rzeczowej np. przekazanie odzieży, żywności;
 - udziela zasiłków i pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie się;
- informuje o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym;
- wskazuje miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hostelach, ośrodkach;
- w razie potrzeby bądź na życzenie zainteresowanych zwraca się do policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy, zgodnie z kompetencjami policji;
- w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamia organy ścigania;
- może organizować i prowadzić np. punkty informacyjne, ośrodki pomocy, grupy wsparcia dla ofiar przemocy domowej, świetlice dla dzieci;
- współpracuje z innymi instytucjami i organizacjami.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek

niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin. Rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym przysługuje zażalenie do sądu opiekuńczego na odebranie dziecka. W zażaleniu można domagać się zbadania zasadności i legalności odebrania dziecka oraz prawidłowości jego dokonania. Zażalenie może być wniesione za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza Policji, którzy dokonali odebrania dziecka (w takim przypadku zażalenie podlega niezwłocznemu przekazaniu do sądu opiekuńczego) lub bezpośrednio do sądu rejonowego, wydział rodzinny i nieletnich, właściwego ze względu na miejsce dokonania odebrania dziecka. Sąd rozpatruje zażalenie niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin. W razie uznania bezzasadności lub nielegalności odebrania dziecka sąd zarządza natychmiastowe przekazanie dziecka rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym, od których dziecko zostało odebrane. W przypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości odebrania dziecka sąd zawiadamia o tym przełożonych osób, które dokonały odebrania.

Służby zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi ponieważ:

- bardzo często towarzyszą mu wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego;
- zawsze występują poważne uszkodzenia zdrowia psychicznego.

W dziedzinie pomocy ofiarom przemocy domowej, oprócz zadań podstawowych, takich jak np. udzielenie pomocy medycznej, istotne jest:

- rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie gdy ofiary bądź świadkowie próbują to ukryć;
- umiejętność przeprowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania;
- poinformowanie ofiar o możliwościach szukania pomocy;
- bezpłatne wystawienie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach;
- poinformowanie ofiar o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji;

- w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb, np. pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa np. ciężkiego uszkodzenia ciała lub wykorzystania seksualnego powiadomienie organów ścigania.

Organizacji pozarządowe

Informacja o działalności lokalnych organizacji pozarządowych powinna być dostępna w każdej gminie, w przychodni, poradni, szkole, komisariacie, itp. Organizacje pozarządowe są to głównie stowarzyszenia, fundacje i kluby. W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej organizują: telefony zaufania, punkty informacyjno-konsultacyjne, ośrodki pomocy, schroniska, hostele, świetlice dla dzieci. W ramach swojej działalności oferują, m. in.:

- pomoc psychologiczną, w grupie i w kontakcie indywidualnym;
- pomoc prawną, w tym pisanie pism do organów ścigania i sądów;
- pomoc socjalną;
- grupy wsparcia;
- grupy samopomocowe;
- pomoc socjoterapeutyczną dla dzieci;
- udział w prowadzeniu wywiadów środowiskowych;
- udział w pracach zespołów pomagających ofiarom przemocy np. przy gminnej komisji czy ośrodku pomocy społecznej;
- udział w interwencjach;
- pilotowanie przypadków;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych.

Współpraca służb i instytucji:

Ofiary przemocy domowej potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, socjalnej, medycznej, a także wsparcia. Niezmiernie istotna jest współpraca i przepływ informacji pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, a co za tym idzie tworzenie koalicji lokalnych. Czynniki

sprzyjające podniesieniu skuteczności pomocy ofiarom przemocy domowej świadczonej przez różne służby to:

- tworzenie zespołów pomocowych składających się z przedstawicieli różnych instytucji, np. policjanta, pracownika socjalnego, lekarza, pedagoga;
- znajomość miejsc, osób, możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- przekazywanie i zbieranie informacji od poszczególnych osób i instytucji pomagających rodzinom;
- konsekwentne egzekwowanie świadczeń wynikających z zadań i kompetencji poszczególnych instytucji;
- podnoszenie kwalifikacji pracowników w dziedzinie zjawiska przemocy domowej oraz sposobów skutecznej interwencji i możliwości pomocy;
- odpowiednia dokumentacja poszczególnych przypadków, form udzielania pomocy i efektów. Uwaga: odpowiednio prowadzona dokumentacja jest niezwykle pomocna w ewentualnym postępowaniu karnym przeciwko sprawcy!

Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, mają obowiązek niezwłocznego zawiadomienia o tym policji lub prokuratora. Także osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

III.8. Wskaźniki realizacji Programu

1. liczba przeszkolonych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie pracowników różnych instytucji,
2. ilość przeprowadzonych na potrzeby pracowników szkół godzin szkoleniowych z tematu przemocy domowej,
3. ilość rozpowszechnionych ulotek i broszur profilaktyczno informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej,
4. ilość artykułów i informacji dotyczących przemocy domowej zamieszczonych w prasie lokalnej,
5. ilość porad udzielonych osobom uwikłanym w przemoc,
6. liczba osób objętych poradnictwem z tytułu przemocy w rodzinie,

7. liczba osób uczestniczących w spotkaniach grupy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
8. ilość zgłoszeń przekazywanych przez policję do POIK,
9. liczba osób korzystających z pomocy Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce.

III.9. Źródło finansowania Programu

Powiat Wołomiński, Mazowiecki Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z różnych programów krajowych, unijnych.

IV Harmonogram działań Programu

Cel 1. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator	Czas realizacji zadania
1.	1. Edukacja społeczności lokalnej nt. zjawiska przemocy w rodzinie	1. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na temat przemocy w rodzinie (ulotki, plakaty, broszury, informatory, artykuły do prasy, organizowanie konferencji, debat, prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych). 2. opracowywanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z : a) placówkami oświaty b) Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych c) Ośrodkami Pomocy Społecznej d) Interdyscyplinarnymi Zespołami ds. Przeciwdziałania	2012-2016

			Przemocy w Rodzinie e)organizacjami pozarządowymi, f)kościółami i związkami wyznaniowymi, g) prasą lokalną	
--	--	--	---	--

Cel 2. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator	Czas realizacji zadania
1.	1. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu	1. Prowadzenie kompleksowego wsparcia w formie: 1) interwencji kryzysowej, 2) specjalistycznego poradnictwa, w szczególności psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, prawnego, socjalnego 3) pracy socjalnej 4) aktywizacji zawodowej, 5) grupy wsparcia 6) podejmowania działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej karty” oraz informowania o podjętych działaniach właściwego gminnego Interdyscyplinarnego Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie 7) Interdyscyplinarnego Zespołu Pracy z Rodziną.	- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Ośrodki Pomocy Społecznej - Komenda Powiatowa Policji - Sąd, - Prokuratura	2012-2016
2.	Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę przemocy	1. Izolacja sprawcy przemocy od ofiary, 2. Zakaz kontaktowania	- Komenda Powiatowa Policji, - Sąd,	2012-2016

		się z osobą pokrzywdzoną, 3. Nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego	-Prokuratura.	
3.	Udzielanie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania	Udzielanie i zapewnienie: -bezpiecznego schronienia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą - specjalistycznego poradnictwa -pomocy socjalnej -uczestnictwa w grupie wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	-Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, -PCPR, - Ośrodki Pomocy Społecznej - Komenda Powiatowa Policji, -Sąd, -Prokuratura.	2012-2016

Cel 3. Poprawa skuteczności realizowanych zadań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz monitorowanie zjawiska występowania przemocy w rodzinie w powiecie wołomińskim

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator	Czas realizacji zadania
1.	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie przemocą w rodzinie	1. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla kadry socjalnej , 2. Organizacja szkoleń, konferencji, debat nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z jednostkami gminnymi- Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2012-2016
2.	Zbieranie i analiza informacji dotyczących zjawisk sprzyjających występowaniu przemocy.	1. Ewidencja zgłoszeń Policji i innych instytucji o występującej przemocy w rodzinie, 2. Prowadzenie rejestrów udzielanych porad i wsparcia dotyczących	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z jednostkami	2012-2016

		przemocy w rodzinie	gminnymi- Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
--	--	---------------------	---	--

V. Monitorowanie i sprawozdawczość

Monitorowanie przebiegu realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Kierownik POIK w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również raport z realizacji programu.

KALENDARZ CZYNNOŚCI ZWIĄZANYCH Z PRZEPROWADZENIEM KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

projektu uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2012-2016

do 25 stycznia 2012 r.	zamieszczenie ogłoszenia w sprawie konsultacji oraz projektu dokumentu poddanego konsultacjom na stronie internetowej Powiatu, w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wołominie oraz w siedzibie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce, przekazanie informacji radnym Powiatu Wołomińskiego, listy mailingowe do zainteresowanych podmiotów
do 2 lutego 2012 r.	ostateczny termin zgłaszania uwag do projektu dokumentu poddanego konsultacjom,
do 08 lutego 2012 r.	przedłożenie projektu uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2012-2016 Zarządowi Powiatu Wołomińskiego,
do 16 lutego 2012 r.	podanie do publicznej wiadomości Raportu podsumowującego przeprowadzone konsultacje poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Powiatu, w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wołominie oraz w siedzibie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce.

